Леся Кравченко,
канд. пед. наук, доцент, доцент
Уманського державного педагогічного університету
імені Павла Тичини
(м. Умань, Україна)

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ВИКЛАДАЧІВ ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Основним напрямком діяльності закладу вищої педагогічної освіти є надання освітніх послуг.

Сьогодні у навчальних закладах гостро стоїть питання якості знань, які одержують здобувачі освіти. Неможливо забезпечити підготовку компетентних випускників без кваліфікованих кадрів. Якість освіти і, як наслідок, отримання конкурентоспроможного фахівця на ринку праці в першу чергу залежать від якості роботи викладача.

Якість діяльності педагогів, підвищення їх професіоналізму і педагогічної майстерності стають одним з найважливіших напрямків модернізації системи вищої освіти в Україні. Підвищити якість освіти можна тільки в тому випадку, якщо педагогічний колектив володіє високими професійно-педагогічними компетенціями. Це означає, що повинна бути створена система підвищення кваліфікації, при якій кожен педагог володів би сучасними знаннями, досвідом, інформацією і міг би застосовувати їх у своїй роботі.

Показники та критерії оцінювання вищих навчальних закладів передбачають наявність певного відсотка педагогічних працівників, які мають наукові ступені та (або) вчені звання. Вчений ступінь і вчене звання беруться до уваги, але викладачу необхідно підтримувати та множити професійний статус шляхом підвищення кваліфікації.

У закладах вищої освіти практикують рейтингове оцінювання якості роботи викладача, яке проводиться з метою підвищення ефективності та

результативності професійної діяльності науково-педагогічних працівників; накопичення статистичної інформації про динаміку розвитку кафедр і факультетів.

Необхідність підвищення кваліфікації педагогів викликана зміною тенденцій і вимог до впровадження інноваційних педагогічних технологій. Спеціаліст педагогічної галузі, як ніхто інший, потребує постійного вдосконалення своїх знань, отриманні актуальної інформації. Підвищення кваліфікації викладачів необхідно для того, щоб вони могли передавати студентам тільки сучасні, актуальні знання.

Міністерство освіти і науки України гарантує створення необхідних умов для підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти не рідше одного разу на п’ять років.

Сучасний викладач, щоб відповідати потребам модернізованого суспільства, потребує постійного оновлення знань. Педагог повинен володіти не тільки відповідною кваліфікацією, а й високим потенціалом, педагогічною майстерністю, комунікабельністю, витривалістю, вмінням працювати з аудиторією, постійно контактувати зі студентами, розуміти, що актуально сьогодні, мати здібності сформувати затребуваного на ринку праці фахівця. Тобто компетентність кожного окремого викладача перетворюється в компетентність всього закладу освіти в цілому. Таким чином, конкурентоспроможність закладів вищої освіти багато в чому досягається за рахунок педагогічних працівників. Викладач є джерелом інтелектуального капіталу університету. Тому організація курсів підвищення кваліфікації викладачів є першочерговим завданням [3].

Тематика курсів може бути досить розгорнутою і охоплювати різноманітні галузі і напрями. Сьогодні викладач повинен володіти знаннями в області сучасних інформаційних технологій, так як їх необхідно використовувати в освітньому процесі: використовувати мультимедійні інсталяції, створювати електронні підручники, застосовувати електронне тестування, читати форуми, блоги, портали, оперативно приймати і

передавати інформацію. Це зумовлює необхідність підвищення кваліфікації в області інформаційних технологій, які дозволяють наблизити традиційні форми навчання до сучасних вимог [4].

Далеко не кожен педагог здатний увійти в будь-яке соціальне середовище, викликати симпатію, налагодити дружні відносини, а значить, необхідно вдосконалювати практики в сфері спілкування.

Для придбання передового міжнародного досвіду, важливих професійних навичок доцільно готувати викладачів за кордоном в провідних освітніх і науково-дослідних установах, для чого необхідно підвищувати кваліфікацію в області іноземних мов.

Для більш дієвого результату процес підвищення кваліфікації вчені і практики пропонують організовувати на наступних принципах:

- принцип свободи вибору викладачем змісту навчання, який характеризується наданням педагогу свободи вибору соціально-предметних, психолого-педагогічних і загальнокультурних компонентів змісту підготовки в її варіативній частині;

- принцип гарантування слухачам рівних прав і можливостей з організаторами при створенні і реалізації варіативної частини навчального плану;

- принцип творчого співробітництва в навчанні, який визначає впровадження групової проектної роботи, що передбачає розвиток у майбутньому [1].

У сучасних умовах зростає значення професіоналізму в діяльності будь-якої виробничої системи. Це стосується, перш за все, таких професій, як вчитель, викладач закладу вищої освіти, так як педагог готує фахівця для всіх інших галузей, в тому числі і для власних.

Список використаних джерел

1. Бульвінська О. Сучасні тенденції безперервного професійного розвитку науково–педагогічних працівників закладів вищої освіти. *Неперервна професійна освіта: теорія і практика*. 2018. № 1. С. 22–30.

2. Про освіту. Офіційний вебпортал парламенту України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/page3 (дата звернення: 15.09.2022).
3. Клокар Н. І. Концепція підвищення кваліфікації педагогічних працівників у післядипломній освіті регіону на засадах диференційованого підходу. *Народна освіта.* 2011. № 4. С. 18–23.
4. ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК УЧИТЕЛІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД. Портал громадських експертів - Освітня політика. URL: http://education-ua.org/ua/porivnyalnapedagogika/485-profesijnij-rozvitok-uchiteliv-zarubizhnij-dosvid (дата звернення:14.09.2022).